

FINANSIELL RISKPOLICY

BESLUTSDATUM: 2025-12-03
BESLUT AV: Direktionen
ANSVARIG AVDELNING: Riskavdelningen
FÖRVALTNINGSANSVARIG: Riskchef
DIARIENUMMER: 2025-01405

Finansiell riskpolicy

Innehåll och syfte

Den här policyn innehåller de principer som är styrande för att hantera de finansiella risker som uppstår i förvaltningen av Riksbankens finansiella tillgångar. Syftet med policyn är att fastställa riktlinjer för riskhanteringen inom tillgångsförvaltningen som direktionen ska besluta om enligt 9 kap. 2 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen). Ytterligare riktlinjer för tillgångsförvaltningen finns i Riksbankens investeringspolicy för guld- och valutareserven.

Målgrupp

Målgruppen är de medarbetare som har direkt eller indirekt koppling till förvaltningen av Riksbankens finansiella tillgångar.

Innehållsförteckning

Finansiell riskpolicy	1
Finansiell riskpolicy	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
1.2 Definitioner	3
2 Roller och ansvar	4
3 Grundläggande principer och riktlinjer för riskhantering i förvaltningen	5
4 Riskhantering	6
5 Riksbankens risktolerans	6
6 Efterlevnad	8
7 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	8

1 Inledning

Av riksbankslagen framgår vilken verksamhet som Riksbanken får bedriva och vilka befogenheter som Riksbanken har. Riksbankslagen innehåller bestämmelser om Riksbankens tillgångsförvaltning. Enligt 9 kap. 1 § riksbankslagen ska Riksbanken förvalta sina tillgångar i syfte att kunna fullgöra sina uppgifter och befogenheter, samt generera tillräcklig avkastning för att finansiera sin verksamhet. Tillgångarna ska förvaltas med låg risk och med beaktande av Riksbankens ställning som centralbank och syftet med tillgångsinnehavet. Vid förvaltningen ska särskild vikt fästas vid hur en hållbar utveckling kan främjas utan att det gör avkall på kraven i föregående meningar.

Riksbankens balansräkning återspeglar den verksamhet som Riksbanken bedriver. Den del av balansräkningen som huvudsakligen är förknippad med finansiellt risktagande utgörs av Riksbankens tillgångar¹.

Enligt 9 kap. 2 § riksbankslagen ska direktionen besluta om riktlinjer för tillgångsförvaltningen. Dessa riktlinjer utformas inom de ramar som följer av 9 kap. 1 § riksbankslagen. Denna policy innehåller riktlinjer för riskhantering och kontroller i samband med förvaltning av Riksbankens finansiella tillgångar.

1.1 Bakomliggande regelverk

Följande bakomliggande regelverk styr Riksbankens arbete med finansiella risker.

- Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen)
- Sveriges riksbanks arbetsordning

1.2 Definitioner

I denna policy används följande definitioner.

Risk: osäkerhet om framtida händelser och deras effekter på Riksbankens finansiella ställning, verksamhet eller anseende.

Finansiella risker: kredit-, likviditets- och marknadsrisk.

Kreditrisk: risken för förlust på grund av att en motpart eller emittent inte fullgör sina finansiella förpliktelser. Kreditrisken delas upp i emittent-, motparts- och avvecklingsrisk.

Likviditetsrisk: risken för att Riksbanken inte kan avyttra tillgångar i tid eller endast till ett väsentligt reducerat pris. En tillgångs likviditet (omsättningsbarhet) har två komponenter. Dels den tid som krävs för att avyttra tillgången (realiserbarhet), dels en försäljningspåverkan på tillgångens marknadspris (marknadslikviditet). Hög marknadslikviditet betyder att en enskild försäljning har liten påverkan på marknadspriset. En tillgång med god omsättningsbarhet har både kort realiserbarhet och hög marknadslikviditet.

¹ Till balansräkningen hör också Riksbankens skulder samt posterna eget kapital och riskavsättningar. Riksbanken får i skälig utsträckning göra finansiella avsättningar (riskavsättningar) i enlighet med Europeiska centralbankens (ECB) riktlinjer, 8 kap. 11 § riksbankslagen.

Marknadsrisk: risken för värdeminskning i finansiella instrument, kassabehållning och guld till följd av förändringar i marknadspriser. Marknadsrisken delas upp i valutarisk, ränterisk och guldprisrisk.

Valutareserv: utländsk valuta och tillgångar i utländsk valuta som Riksbanken ska inneha enligt 10 kap. 1 § riksbankslagen.

Guldreserv: tillgångar i guld som Riksbanken har för att kunna fullgöra sina uppgifter och befogenheter.

Hantering av finansiella risker: att identifiera, mäta, följa upp och rapportera riskerna.

Ekonomiskt kapital: de finansiella resurser som Riksbanken behöver ha till sitt förfogande för att absorbera finansiella förluster som kan uppstå med en viss sannolikhet över en given tidshorisont.

2 Roller och ansvar

Direktionen beslutar om riktlinjer för Riksbankens tillgångsförvaltning² och beslutar i övriga ärenden avseende tillgångsförvaltningen som är av principiell karaktär eller större betydelse³.

Avdelningscheferna ansvarar för att

- de finansiella risker som följer av den egna avdelningens verksamhet kontinuerligt identifieras, mäts, följs upp och rapporteras till direktionen, Riksbankens ledningsgrupp samt riskchefen
- överträdelser av limiter och interna regler skyndsamt rapporteras till den som fastställt dem
- Riksbankens verksamheter rapporterar sina finansiella risker till direktionen minst varje tertial.

Avdelningschefen för Avdelningen för marknader (AFM) ansvarar för att löpande kontrollera och värdera risker och avkastning. Avdelningschefen för AFM ansvarar vidare för att

- bereda direktionens principiella beslut beträffande förvaltningen av finansiella tillgångar och skulder som ingår i Riksbankens guld- och valutareserv, samt
- bereda och genomföra förvaltningen av finansiella tillgångar och skulder som ingår i Riksbankens guld- och valutareserv enligt direktionens policyer, regler och beslut.
- upprätta regler om vilka säkerheter Riksbanken ska godta vid intradagsutlåning i RIX och i den penningpolitiska utlåningen.

Riskchefen ansvarar för en oberoende kontroll och rapportering av Riksbankens finansiella risker. I detta ingår att

- besluta om metoden för värdering av finansiella tillgångar

² 9 kap. 2 § riksbankslagen.

³ 7 kap. 8 § första stycket 4 riksbankslagen.

- besluta om metoden för beräkning, värdering och konsolidering, det vill säga hur de olika riskerna sammanställs, av de finansiella riskerna
- tertialvis rapportera sin bedömning av Riksbankens finansiella risker till direktionen
- besluta om rutin för rapportering av limitöverträdelser
- minst varje år lämna förslag till revidering av den här policyn, informera berörda enheter om direktionens beslut samt se till att besluten och policyn, hålls samlade och lätt tillgängliga.

3 Grundläggande principer för riskhantering i förvaltningen

Förvaltningen av Riksbankens finansiella tillgångar ska vara förenlig med 9 kap. 1 § riksbankslagen och bedrivas effektivt.

Förvaltningen av Riksbankens finansiella tillgångar får utföras av Riksbanken själv, eller av någon annan institution (extern förvaltare) under förutsättning att denne godkänns i Riksbankens process för ansökningsförfarande och åtar sig att följa de regelverk som gäller för tillgångsförvaltningen.

Transaktioner och affärsrelationer ska dokumenteras på det sätt och i den form som är praxis på respektive marknad. Ansvarsförhållandet mellan parterna ska vara rimligt avvägt sett till Riksbankens ställning som centralbank och dokumentationen ska bedömas fungera enligt svensk rätt.

3.1 Principer för den riskhantering som gäller guld- och valutareserven

- Guld- och valutareserven utgör en del av Riksbankens finansiella tillgångar och dess sammansättning ska återspegla Riksbankens uppgifter och befogenheter. Förvaltningen av guld- och valutareserven ska utgå från de principer som beskrivs i Riksbankens Investeringspolicy för guld- och valutareserven som avdelningschefen för AFM ansvarar för.

3.2 Principer för den riskhantering som gäller värdepapper i svenska kronor

- Riksbankens innehav av värdepapper i svenska kronor ska utgöras av värdepapper som Riksbanken köper och hanterar inom ramen för direktionens policybeslut.
- Direktionen beslutar (inom ramen för policybeslut) om maximalt tillåtet innehav, tillåtna transaktioner och riskhantering av portföljen. Transaktioner i företagsobligationer är också tillåtna om de sker för att hantera företagshändelser reglerade i obligationsvillkoren, så kallade Corporate actions och andra av obligationsvillkoren tvingande händelser.
- Beslut om väsentliga förändringar av innehaven i Riksbankens värdepappersportfölj i svenska kronor ska beredas av de avdelningar som berörs av de penningpolitiska besluten. I beredning ska hänsyn tas till de totala finansiella riskerna på Riksbankens balansräkning.

4 Riskhantering

Syftet med att hantera Riksbankens finansiella risker är att begränsa förluster som gäller finansiella tillgångar så att Riksbanken alltid kan utföra sina uppgifter och befogenheter⁴. Baselkommitténs principer ska vara vägledande för hur Riksbanken hanterar och begränsar finansiella risker.⁵

Samtliga finansiella risker ska kvantifieras med hjälp av de mått som är mest lämpade för varje risktyp. Riskchefen ansvarar för att principerna för dessa mått definieras i en *Regel för mätning av marknadsrisk*, en *Regel för mätning av kreditrisk* och en *Regel för mätning av likviditetsrisk*.

Stresstester och scenarioanalyser ska användas för att identifiera områden med hög risk och koncentrationsrisker, samt för att utvärdera kombinerade effekter av finansiell stress.

Limiter ska i tillämpliga fall användas för att begränsa de finansiella riskerna. Limiter och vem som beslutar om sådana ska framgå av Riksbankens Investeringspolicy för guld- och valutareserven. Riskchefen ansvarar för metoderna för att beräkna limiter och begränsningar som definieras i *Regel för mätning av marknadsrisk*, *Regel för mätning av kreditrisk* och *Regel för mätning av likviditetsrisk*.

För beslut som påverkar Riksbankens finansiella tillgångar och bereds av en avdelning ska konsekvenserna för balansräkningens avkastning och risk utredas, och dessa konsekvenser ska utgöra en del av underlaget för direktionens beslut. Detta gäller när beslutet innebär en väsentlig förändring av balansräkningen.

För beslut som innebär en förändring i förvaltningen av Riksbankens tillgångar och skulder ska ett ansökningsförfarande genomföras. En förändring i förvaltningen kan exempelvis avse ett nytt tillgångsslag, en ny valuta, en ny instrumenttyp, ett nytt land, en ny emittent, en ny motpart, en ny extern förvaltare eller en kombination av dessa. Formerna för ansökan beslutas av chefen för AFM och ska framgå i en *Regel för ansökningsförfarande*.

5 Riksbankens risktolerans

Riksbanken ska i första hand använda sina tillgångar för att fullgöra sina uppgifter och befogenheter och i andra hand för att finansiera sin verksamhet. Tillgångarna ska förvaltas med låg risk och med beaktande av Riksbankens ställning som centralbank och syftet med tillgångsinnehavet.

- 5.1 Tillgångssammansättningen definierar Riksbankens finansiella risktolerans som fastställs av direktionen genom beslut om följande:

⁴ 9 kap. 1 § riksbankslagen.

⁵ Se Basel Committee on Banking Supervision, (2025), "The Basel Framework".

- Duration för Riksbankens tillgångar, alltså
 - hur kassaflöde och löptid för Riksbankens olika tillgångar är fördelade.
- Tillgångarnas valutafördelning och grad av valutaexponering.
- Tillgångarnas exponering mot kreditrisk, alltså
 - hur olika tillgångsslag, emittenter och motparter är fördelade över kreditbetyg.
- Tillgångarnas exponering mot likviditetsrisk, alltså
 - hur lång tid det tar att förändra eller avyttra tillgångar, och till vilken kostnad detta sker.

5.2 Riksbankens direktion beslutar om en risktolerans som uttrycks som den totala finansiella förlusten, uttryckt i svenska kronor, som inte får överskridas under ett år. Detta mått utgör även den sammantagna risklimit som förvaltningen av Riksbankens tillgångar inte får överskrida.

- Riksbankens totala finansiella risk ska delas upp i marknadsrisk, kreditrisk och likviditetsrisk. Den sammansättning av tillgångar som direktionen beslutar ska ha följande övergripande limiter för Riksbankens finansiella risk:
 - Förluster för Riksbankens tillgångar som beror på marknadsrisk ska begränsas till 75 miljarder kronor.
 - Förluster för Riksbankens tillgångar som beror på kreditrisk ska begränsas till 3,7 miljarder kronor.
 - Den totala kreditrisken omfattar emittentrisk, kreditrisk och avvecklingsrisk och ska beräknas enligt *Regel för mätning av kreditrisk* som riskchefen ansvarar för.
 - *Regel för mätning av kreditrisk* ska innehålla regler som syftar till att begränsa exponering mot kreditrisk som uppstår mellan Riksbanken och dess motparter, samt i avveckling av transaktioner. Sådana begränsningar ska beräknas enligt *Regel för mätning av kreditrisk*. Dessa ska föras upp i förteckningar av godkända emittenter och motparter som förvaltas av AFM. Avvikelse mot begränsningarna ska rapporteras till riskchefen.
 - Likviditetsrisken ska begränsas så att tillgångar som hålls i ett beredskapssyfte ska kunna omsättas snabbt. De närmare detaljerna beslutas av direktionen genom tillgångssammansättningen.
- Avdelningschefen för AFM ska informera direktionen när det föreligger risk för limitbrott. Om någon av de övergripande risklimiterna överskrids ska avdelningschefen för AFM omgående informera direktionen.

5.3 Direktionen fattar minst ett beslut varje år om sammansättningen guld- och valutareserven och därigenom de risklimiter som ska gälla för guld- och valutareserven i processen för den strategiska allokeringen.

- Direktionens beslut om sammansättningen av guld- och valutareserven utgör exponeringslimiter i förvaltningen av guld- och valutareserven.

Dessa limiter ska anges enligt de egenskaper som beskrivs i punkt 5.1 och dokumenteras i Riksbankens Investeringspolicy för guld- och valutareserven, eller bilaga därtill.

- Beslut om strategisk allokering ska beredas enligt Riksbankens Investeringspolicy för guld- och valutareserven. AFM ansvarar för att ta fram ett underlag för beslut om strategisk allokering. Underlaget ska bland annat utmynna i exponeringslimiter för sammansättningen av guld- och valutareserven enligt punkt 5.1.
- För att ta hänsyn till den praktiska förvaltningen av valutareserven tillåts riskavvikelser mellan valutareserven och det riktmärke⁶ som beslutats av direktionen. Marknadsrisken för den faktiska valutareserven och riktmärket ska mätas enligt *Regel för mätning av marknadsrisk* och ska i genomsnitt vara samma. Tillfälliga avvikelser som håller sig inom tre standardavvikelser är tillåtna.

6 Efterlevnad

Berörda avdelningschefer ansvarar för att den här policyn genomförs och efterlevs inom deras respektive avdelning. Riskavdelningen ansvarar för att följa upp efterlevnaden och att rapportera denna till direktionen.

7 Ikraftträdande

Denna policy träder i kraft den 2026-01-01 och ersätter tidigare beslutad policy (dnr 2025–00196).

⁶ Det vill säga strategisk allokering samt eventuella taktiskt mandat enligt underlag för strategiskt beslut.